Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

29 911 Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 510

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2026

Inleiding

Nederland mag niet naïef zijn in de aanpak van corruptie. Ambtenaren, politieke ambtsdragers en medewerkers in de private sector zijn kwetsbaar voor corruptie. Zij beschikken over cruciale informatie en bevoegdheden die criminelen willen misbruiken. De besluitvorming en taakuitvoering van de overheid, maar ook van bedrijven, kan worden beïnvloed door structurele manipulatie van criminele netwerken. De betrokkenheid van georganiseerde ondermijnende criminaliteit groeit, en het onderscheid tussen de onderwereld en de bovenwereld is vervaagd.

Er zijn voorbeelden genoeg. Afgelopen mei heeft de rechtbank Overijssel een oud-medewerker van de rechtbank Amsterdam vier jaar gevangenisstraf opgelegd voor het verkopen van persoonsinformatie van burgers aan zware criminelen.[1] Op een deel van de verkochte adressen van personen vonden later explosies en brandstichtingen plaats. In april 2026 zijn vier verdachten aangehouden, waaronder Douane-medewerkers, in een onderzoek naar corruptie.[2] In mei 2025 is een voormalig ambtenaar van het Ministerie van Defensie die zich bezig hield met internationale aankoopcontracten, aangehouden op verdenking van ambtelijke corruptie.[3] Corruptie is een hardnekkig en complex vraagstuk dat constante prioriteit behoeft.[4]

---

[1] Oud-medewerker rechtbank Amsterdam krijgt vier jaar cel voor het verkopen van vertrouwelijke gegevens en afpersing | Rechtspraak

[2] Het Combiteam Havens houdt vier verdachten aan na lang lopend onderzoek | Openbaar Ministerie

[3] Ex-werknemer Defensie aangehouden wegens ambtelijke corruptie | Rijksrecherche.nl

[4] Zie ook Kamerstukken II, 2025-2026, 29 911, nr. 505, waarin corruptie als een van de drie prioriteiten wordt genoemd.

kst-29911-510
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

De Minister van JenV en de Minister van BZK coördineren gezamenlijk de brede aanpak van corruptie en criminele inmenging. Uw Kamer is met de brief van 20 juni 2025 over deze aanpak geïnformeerd.[5] De aanpak brengt focus aan in de strijd tegen corruptie, versterkt en versnelt lopende beleidsinitiatieven om corruptie te voorkomen en bestrijden en rolt deze breder uit.

In deze brief scherpen wij de corruptieaanpak verder aan, waarbij prioriteit wordt gegeven aan onderwerpen waar het corruptierisico het hoogst en de weerbaarheid het laagst is. Dit doen wij op basis van de inzichten uit de *National Risk Assessment*Corruptie (NRA)[6] van het WODC, de themastudie «Criminele Inmenging»[7] en het Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland[8] van het Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit.

Contouren van de corruptieaanpak

Spoor 1: Inzetten op de grootste kwetsbaarheden

> «Criminele inmenging, specifiek corruptie, heeft een professionaliseringsslag gemaakt. Men kan spreken van een bedrijfsmatige aanpak. [...] Het corrumperen van personen voor informatie wordt de laatste jaren steeds vaker uitbesteed aan informatiemakelaars.»[9]

Geplande acties:

Door de *National Risk Assessment* Corruptie (hierna: NRA) en het Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland elke twee jaar te herhalen, wordt het mogelijk om (systeem)kwetsbaarheden te identificeren en in de tijd te monitoren. Zo kan het effect van ingezet beleid worden getoetst.

Toelichting:

Om *evidence-informed*op de grootste kwetsbaarheden in te kunnen zetten, zijn deze twee onderzoeken dit jaar voor het eerst opgeleverd. Daarnaast verscheen de verdiepende themastudie «Criminele Inmenging: Corruptie, bedreiging en infiltratie door georganiseerde criminaliteit in Nederland» van het Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit (hierna: themastudie).

De NRA identificeert de grootste corruptiedreigingen voor zowel binnen- en buitenlandse ambtelijke en niet-ambtelijke corruptie voor Europees Nederland.[10] Het onderzoek komt hierbij tot een shortlist van dertien corruptiedreigingen die voor Nederland het grootste risico opleveren. Dit zijn dreigingen met een hoge potentiële impact, bijvoorbeeld vanwege ontregeling van de maatschappelijke orde of aantasting van de reguliere economie, en een verhoudingsgewijs lage weerbaarheid van het anti-corruptie-instrumentarium. De onderzoekers signaleren corruptierisico's voor de gehele samenleving. Dreigingen op de shortlist zien op corruptie in de publieke sfeer, onder volksvertegenwoordigers en politiek bestuurders, rijksambtenaren, decentrale ambtenaren en rechtshandha-

---

[5] Kamerstukken II, 2024-2025, 29 911, nr. 472
[6] Kamerstukken II, 2025–2026, 31 477, nr. 123
[7] Themastudie «Criminele Inmenging: Corruptie, bedreiging en infiltratie door georganiseerde criminaliteit in Nederland» (SKC).
[8] Kamerstukken II, 2025-2026, 29 911, nr. 505
[9] Zie Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland bij Kamerstukken II, 2025-2026, 29 911, nr. 505, p. 57.
[10] Caribisch Nederland is niet in de NRA betrokken, gelet op aanzienlijke contextuele verschillen en gezien er een andersoortig anti-corruptie-instrumentarium wordt toegepast.

vingsambtenaren, maar ook op corruptie in de financiële sector en bij overige private partijen. Met betrekking tot het beleidsinstrumentarium merken de onderzoekers op dat het Nederland niet zozeer ontbreekt aan relevante instrumenten om corruptie tegen te gaan, maar dat vooral van belang is om bestaande wet- en regelgeving en intern integriteits- en anti-corruptiebeleid beter en consistenter toe te passen.

De themastudie toont de systeemkwetsbaarheden voor en ondermijnende effecten van criminele inmenging door de georganiseerde criminaliteit in Europees Nederland.[11] Deze themastudie is een verdiepende studie op het eerste Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland.[12] Met de appreciatie en opvolging van de themastudie wordt derhalve ook opvolging gegeven aan de inzichten over corruptie uit dit Dreigingsbeeld.

Uit de themastudie blijkt dat er sprake is van een professionalisering in de inzet van corruptie, bedreiging en infiltratie door georganiseerde criminaliteit in Nederland. Hierbij opereren *corruptiebrokers* als intermediairs en wordt systematisch informatie verzameld over potentieel te beïnvloeden *insiders* (zoals ambtenaren of werknemers in de private sector) en organisatorische zwakke plekken. De themastudie licht verschillende micro, meso en macro (systeem)kwetsbaarheden uit die het risico op criminele inmenging vergroten. In dit kader kan gedacht worden aan persoonlijke omstandigheden van medewerkers, zoals financiële problemen, maar ook aan organisatorische kwetsbaarheden, zoals een gebrek aan prioritering van integriteits- en veiligheidsbeleid door leidinggevenden en de organisatietop. Tenslotte maken de onderzoekers inzichtelijk hoe zelfs individuele (corruptie)casussen door een cascade van gevolgen een ondermijnend effect kunnen hebben.

Spoor 2: Weerbaarheid van de belangrijkste overheidsprocessen en -systemen vergroten

> Overheden beschikken over informatie die interessant is voor criminelen en anderen. Zo is vorig jaar een gemeenteambtenaar door de Rijksrecherche aangehouden op verdenking van corruptie en medeplichtigheid aan het veroorzaken van explosies en andere ernstige geweldsincidenten. Hij wordt ervan verdacht dat hij gedurende een langere periode op verzoek van anderen adressen heeft opgezocht in de gemeentesystemen. Vanuit zijn functie als administratief medewerker had de verdachte toegang tot meerdere systemen, waaronder de Basisregistratie Personen. Hierin kunnen de adres- en persoonsgegevens van Nederlanders geraadpleegd worden. De verdenking is dat de man, waarschijnlijk tegen betaling, voor criminele contacten specifieke adressen in heel Nederland opzocht en die aan hen doorgaf. Op die adressen hebben vervolgens explosies of andere geweldsincidenten plaatsgevonden. Het vermoeden is dat de verdachte geweten moet hebben dat de informatie die hij doorgaf door anderen gebruikt werd voor het plegen van ernstige misdrijven. Daarom wordt hij ook verdacht van medeplichtigheid aan deze misdrijven.[13]

[11] De themastudie is een verdiepende studie op het Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland. Voor het dreigingsbeeld is de afweging gemaakt om de scope van de eerste versie beperkt te houden tot Europees Nederland, om een kwalitatief goed product te waarborgen. Bij het volgende dreigingsbeeld zal Caribisch Nederland ook worden meegenomen.

[12] In het DON, geschreven door het Strategisch Kenniscentrum Ondermijnende Criminaliteit (SKC), wordt ondermijning door georganiseerde criminaliteit geanalyseerd en worden vijf dreigingen geïdentificeerd die Nederland onder druk zetten. Ook zijn systeemkwetsbaarheden beschreven die Nederland kwetsbaar maken voor georganiseerde criminaliteit.

[13] Amsterdamse ambtenaar aangehouden wegens corruptie en medeplichtigheid aan explosies | Openbaar Ministerie.

Deze zaak illustreert dat tegen ambtelijke corruptie hard wordt opgetreden. Tegelijkertijd bewijzen zaken zoals deze dat verdere maatregelen noodzakelijk zijn om als overheid voldoende weerstand tegen corruptie te kunnen bieden: er moet zicht zijn op kwetsbare processen en risico's moeten, waar mogelijk, tot een passend niveau worden gemitigeerd. Hiertoe treft het kabinet diverse maatregelen.

Geplande acties:

We zorgen ervoor dat overheidsorganisaties inzicht krijgen in de concrete corruptierisico's voor hun organisaties door *insider risk management*programma's op te stellen en periodiek risicoanalyses uit te voeren. Daarnaast ontwikkelen we anti-corruptietrainingen voor alle ambtenaren en specifieke modules voor topambtenaren. Verder werpen we barrières op door het belang van periodieke Verklaring Omtrent Gedrag-screening te benadrukken en het aannamebeleid van de Rijksoverheid te uniformeren. Tot slot verkennen we voor politieke ambtsdragers of de bestaande anti-corruptiemaatregelen versteviging behoeven.

Toelichting:

Rijksoverheid

Om de Rijksoverheid weerbaarder te maken tegen corruptie, moet het moeilijker worden voor criminele organisaties – maar ook voor statelijke actoren – om mensen en systemen te beïnvloeden. Vanuit het programma Weerbaarheid van de Rijksoverheid tegen Ondermijning (BZK) worden met prioriteit maatregelen getroffen om de weerbaarheid van de bedrijfsvoering en medewerkers van de bestuursdepartementen en uitvoeringsorganisaties te verbeteren. Departementen en hun uitvoeringsorganisaties worden vanuit het programma geholpen bij het opzetten van een *Insider RiskManagement* programma, waarmee risico's door goedgelovige, hulpvaardige, onoplettende of kwaadwillende medewerkers worden beperkt. Deze weerbaarheidsmaatregelen krijgen prioriteit binnen de voorgenomen uniformering van de rijksbrede bedrijfsvoering.

Eén van de projecten binnen het programma is *protective monitoring*. Door het loggen en monitoren van systemen en applicaties kan ongewenst gedrag, zoals het inzien van gevoelige informatie die niet gerelateerd is aan iemands directe werkzaamheden, in een zo vroeg mogelijk stadium worden ontdekt en gestopt. Sinds januari 2026 komt elke maand een expertgroep van betrokken rijksorganisaties bijeen die reeds een vorm van *protective monitoring* hebben ingericht. Eind 2026 leveren zij een stappenplan op voor het opzetten en inrichten van *protective monitoring* bij (andere) overheidsorganisaties. Uiteraard zijn privacy en proportionaliteit hierin belangrijke uitgangspunten.

Voor een zo effectief mogelijk weerbaarheidsbeleid is het voor elke organisatie cruciaal om kennis en inzicht te hebben in de eigen kwetsbaarheden. In opdracht van de Minister van BZK is een *toolkit* opgeleverd, waarmee rijksorganisaties laagdrempelig een eigen risicoanalyse kunnen uitvoeren die gericht is op het onderkennen van corruptie- en ondermijningsrisico's. Het doel is dat alle ministeries op periodieke basis een risicoanalyse uitvoeren (door middel van de *toolkit* of een andere methode), om zo zicht te krijgen op processen die kwetsbaar zijn voor corruptie en ondermijning, en daar beheersmaatregelen voor treffen. De *toolkit* wordt ook met medeoverheden gedeeld.

Ook de bewustwording van corruptierisico's onder ambtenaren wordt verbeterd. Conform de verplichting uit de nieuwe Europese anti-corruptierichtlijn worden aanvullende anti-corruptietrainingen ontwikkeld. Deze trainingen voor ambtenaren zijn gericht op het leren herkennen van corruptierisico's en weten hoe daarop het beste gehandeld kan worden. Ook de actualisering van de Gedragscode Integriteit Rijk (GIR) biedt rijksambtenaren duidelijkheid over de geldende waarden, normen en regels, toepasbare handvatten om hiernaar te handelen en informatie over de bestaande hulp- en meldvoorzieningen. Voor topambtenaren wordt in samenwerking met de ABD het bestaande leer- en ontwikkelaanbod aangevuld met modules die zich richten op het vergroten van netwerkbewustzijn.

De Minister van BZK benadrukt het belang van periodieke screening en zal de bestaande mogelijkheden hiertoe voor kwetsbare functies bij rijksorganisaties onder de aandacht brengen. Het realiseren van periodieke screening op specifieke functies binnen de Douane is in dit kader een (eerste) prioriteit. Hiernaast werkt de Minister van BZK aan een uniform aannamebeleid voor het Rijk, waarmee integriteit en weerbaarheid in het aannamebeleid versterkt worden. Het streven is dit aannamebeleid in de eerste helft van 2027 in werking te laten treden.

Medeoverheden

Ambtenaren van decentrale overheden werken met verschillende kwetsbare processen, zoals het verlenen van vergunningen of het uitgeven van paspoorten. Ook hebben zij veelal directe toegang tot persoonsgegevens van burgers. Dit maakt hen kwetsbaar voor corruptie.

Het anti-corruptiebeleid is formeel de (werkgevers)verantwoordelijkheid van de gemeenten, provincies en waterschappen zelf. Tegelijkertijd willen zij graag vergelijkbare stappen zetten als het Rijk om weerbaarder te worden tegen corruptie. Vanuit die invalshoek zijn de Ministers van JenV en BZK in gesprek met onder andere de VNG, om te bezien wat er nodig is om risico's op decentraal niveau verder te mitigeren, de ingezette aanpak krachtig door te zetten en stappen te zetten die vergelijkbaar zijn met de inzet van de Rijksoverheid. Een voorbeeld hiervan is de inzet van *protective monitoring* binnen de gemeente Amsterdam. In deze gesprekken wordt ook besproken hoe medeoverheden hun *best practices* effectief onderling kunnen uitwisselen. Daarnaast is het trainen van ambtenaren op corruptierisico's, conform voornoemde verplichting uit de nieuwe anti-corruptierichtlijn, een gespreksonderwerp.

De Minister van BZK stelt vanaf 2023 tot en met 2029 aan elke provincie middelen ter beschikking voor verbetering van de weerbaarheid van kleine gemeenten tegen ondermijning. De provincie Zeeland zet deze gelden bijvoorbeeld in voor de vernieuwing van de Zeeuwse Norm Weerbare Overheid. Om het aannamebeleid binnen de overheid weerbaarder te maken en «jobhoppen» door corrupte ambtenaren te voorkomen, loopt in opdracht van het Strategisch Beraad Ondermijning sinds november een pilot bij de gemeente Breda, de gemeente Tilburg en het bestuursdepartement van JenV. Binnen de provincie Zeeland wordt bezien hoe de maatregelen tegen «jobhoppen» onderdeel kunnen worden van de Zeeuwse Norm Weerbare Overheid. Na afloop van de pilot worden de opgestelde handreikingen definitief vastgesteld en breed gedeeld.

Om de veiligheid in de identiteitsketen te verbeteren, werken de Staatssecretaris van BZK en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens samen aan maatregelen ter voorkoming van identiteitsfraude met paspoorten. Uw Kamer wordt hier door de Staatssecretaris van BZK uitgebreider over

geïnformeerd in de Kamerbrief Speerpunten identiteitsstelsel. Concreet is een van de maatregelen dat het kabinet met ingang van 1 januari 2027 een periodieke VOG-plicht invoert voor medewerkers Burgerzaken die werken binnen het reisdocumentenstelsel.

Momenteel voert Dialogic in opdracht van het WODC de wetsevaluatie van de VOG politiegegevens (hierna: VOG P) uit. Deze wordt uiterlijk 1 juli 2027 met uw Kamer gedeeld. Het WODC onderzoekt de doeltreffendheid van de huidige functiecategorieën die in aanmerking komen voor screening met de VOG P. Op basis van de conclusies van de evaluatie en signalen van medeoverheden en de RIEC's kan bezien worden of uitbreiding van deze categorieën – bijvoorbeeld binnen het Rijk en bij medeoverheden – opportuun is.

Bij de uitwerking van de anti-corruptieaanpak worden ook de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba meegenomen. Conform het *comply or explain* principe is hierbij het uitgangspunt dat nieuw beleid en regelgeving in Europees Nederland in de basis wordt ingevoerd in Caribisch Nederland, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit niet te doen.[14]

Politieke ambtsdragers

De relatie tussen (georganiseerde) criminaliteit en (decentrale) volksvertegenwoordigers is moeilijk in beeld te brengen, zo blijkt uit onderzoek.[15] Tegelijkertijd signaleren verschillende onderzoeken, waaronder de NRA, dat politieke ambtsdragers door hun waardevolle informatiepositie en connecties inherent kwetsbaar zijn voor oneigenlijke druk, met name vanuit hun eigen netwerken, maar ook voor externe beïnvloeding. Alhoewel beïnvloeding op grote schaal door de georganiseerde criminaliteit in de verschillende onderzoeken niet wordt waargenomen, heeft het vergroten van de weerbaarheid tegen oneigenlijke druk onze structurele aandacht. Voor een goed functionerende democratische rechtsstaat is dit essentieel.

In de NRA wordt de weerbaarheid van het beschikbare instrumentarium gericht op corruptiedreigingen voor volksvertegenwoordigers en politiek bestuurders beoordeeld als relatief laag, omdat inzicht in de uitvoering en toetsing van integriteitsregels voor deze groep beperkt is. Verder lijken mogelijkheden tot sanctionering voor deze groep volgens experts beperkt effectief. Dat hangt samen met de bijzondere staatsrechtelijke positie van volksvertegenwoordigers en politiek bestuurders. Naar aanleiding hiervan maakt de Minister van BZK op korte termijn de bestaande maatregelen ten aanzien van corrumpering van politieke ambtsdragers inzichtelijk. Daarbij verkent de Minister van BZK of, en zo ja in hoeverre, deze maatregelen versteviging behoeven. Dit vindt plaats in aansluiting bij het bestaande preventieve instrumentarium en de bestaande inzet ter voorlichting en ondersteuning van volksvertegenwoordigers en politieke partijen.

De Minister van BZK zet zich namelijk al geruime tijd in voor het versterken van het integriteitsbeleid en de weerbaarheid van politieke ambtsdragers en hun organisaties. Met het wetsvoorstel «bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur, tweede tranche» stelt het kabinet verplicht dat eerst een risicoanalyse integriteit plaatsvindt, vóórdat een nieuwe niet-kroonbenoemde bestuurder wordt benoemd in besturen van gemeenten, provincies, waterschappen en eilandgedeputeerden. Middels het programma Weerbaar Bestuur faciliteert de Minister

[14] Kamerstukken II, 2022-2023, 36 200 IV, nr. 85; Regeerakkoord 2026-2030.
[15] Avans Hogeschool, 2024, Een kwetsbaar ambt.

van BZK kennisuitwisseling, organiseert bijeenkomsten en stimuleert regionale samenwerking om de bewustwording tegen oneigenlijke druk, vanuit bijvoorbeeld de georganiseerde ondermijnende criminaliteit, te vergroten. Verder organiseert de Minister van BZK in aanloop naar verkiezingen – zoals de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2027 – informatiebijeenkomsten voor (decentrale) politieke partijen. Hierbij worden partijen gewezen op de Handreiking integriteitstoetsing van kandidaten voor decentrale politieke partijen, waarin informatie is opgenomen over het proces van werving en selectie van kandidaat-volksvertegenwoordigers met onder meer checklists met mogelijke kwetsbaarheiden voor integriteit en «red flags» voor ondermijning.[16] Met de Wet op de politieke partijen (Wpp) versterken we de positie van politieke partijen op zowel landelijk als decentraal niveau. De wet voorziet onder meer in de oprichting van een onafhankelijke toezichthouder en de introductie van een subsidieregeling en transparantieregels voor decentrale politieke partijen.

Spoor 3: Weerbaarheid van de private sector vergroten

> Vorig jaar oordeelde de rechtbank Rotterdam over een zaak waarbij gebruik werd gemaakt van Trojaanse containers: dit zijn containers waarmee mensen heimelijk het haventerrein op worden gebracht met de bedoeling om drugs uit andere containers te halen. De verdachte in deze zaak had met zijn bedrijf het vervoer van de Trojaanse containers naar de Rotterdamse haven geregeld. De rechtbank benadrukt dat de handel in cocaïne vaak gepaard gaat met vormen van (zware) criminaliteit en dat hiertegen streng moeten worden opgetreden. De verdachte wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf van 24 maanden, waarvan 12 voorwaardelijk.[17]

Legale infrastructuren zijn onmisbaar voor de georganiseerde criminaliteit en worden door hen geïnfiltreerd en misbruikt voor malafide doeleinden. Daarmee is ook de private sector doelwit voor misbruik door criminelen. Het kabinet zet zich hard in om de integriteit van ons economisch stelsel te bewaken en treft daarom maatregelen gericht op het voorkomen van corruptie en criminele inmenging in de private sector.

Geplande acties:

Waar passend, rollen we projecten uit de succesvolle mainportsaanpak door naar de transport- en logistieksector als volgende schakel in de keten van de drugshandel. Verder heeft de private sector hier ook een eigen verantwoordelijkheid. Daarom zijn we in gesprek met werkgevers- en werknemersorganisaties om bewustwording in de private sector te vergroten en verkennen we hoe de resultaten van het project Weerbare Branches in concrete handelingsperspectieven voor ondernemers kunnen worden omgezet.

Toelichting:

In de Koersbrief Ondermijning die op 26 mei jl. aan uw Kamer is gestuurd, beschrijft de Minister van JenV het fundament van de aanpak om de veiligheid en integriteit van onze economie te bewaken en te beschermen. Het tegengaan van criminele inmenging in de private sector maakt hier onderdeel van uit. Het afgelopen jaar is gekeken naar wat er nodig is om

[16] Ook de Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's) hebben voor de Provinciale Statenverkiezingen een toolbox gecreëerd met praktische handvatten om de weerbaarheid van de provincies tegen politieke inmenging uit het criminele circuit te versterken.
[17] Rechtbank Rotterdam 24 maart 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:3984.

de transport- en logistieksector sterker te maken tegen criminele inmenging. Samen met de brancheorganisatie, het Platform Veilig Ondernemen en de politie is gewerkt aan stevigere operationele samenwerking om ervoor te zorgen dat signalen over criminele activiteiten worden herkend, gemeld en opgevolgd. De komende tijd gaan we verder in gesprek met de sector om projecten zoals het Gatekeeper-protocol[18], naast de mainport-Rotterdam, uit te rollen naar andere locaties in het achterland.

Werkgevers spelen een sleutelrol in het voorkomen van corruptie en het beschermen van hun eigen medewerkers tegen criminele druk van buitenaf. Zij kunnen corruptie tegengaan door bewustwording te creëren over corruptierisico's binnen hun bedrijf en maatregelen te nemen zoals het compartimenteren van informatie en het introduceren van logging en monitoring van ICT-systemen. Ook is het belangrijk om zicht te hebben op de financiële kwetsbaarheid van medewerkers, aangezien zij extra vatbaar kunnen zijn voor criminele benadering. Om die reden gaat de Minister van JenV samen met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in gesprek met de werkgevers- en werknemersorganisaties om te kijken wat zij gezamenlijk kunnen doen om de bewustwording en bescherming van bedrijven en personeel te vergroten.

Om meer inzicht te krijgen in de kwetsbaarheden van specifieke branches voor criminele inmenging voeren MKB-Nederland, VNO-NCW en PVO-Nederland sinds december 2024 het project Weerbare Branches uit. Dit project bouwt voort op de Handreiking Kwetsbare Branches, die is ontwikkeld naar aanleiding van de motie-Mutluer c.s., waarin de regering is verzocht om samen met brancheorganisaties, gemeenten en andere partners kwetsbaarheden van branches voor georganiseerde ondermijnende criminaliteit beter in beeld te brengen en handelingsperspectieven te ontwikkelen (Kamerstuk 36 200 VI, nr. 74). Met diverse brancheorganisaties[19] is onderzocht hoe criminelen misbruik kunnen maken van reguliere bedrijfsprocessen. De branche-specifieke kwetsbaarheidsanalyses hebben inzicht opgeleverd in kwetsbaarheden voor criminele inmenging en in handelingsperspectieven voor ondernemers en brancheorganisaties.

De opgedane inzichten bieden aanknopingspunten voor het versterken van de weerbaarheid van ondernemers en branches tegen criminele inmenging. Het project is recent afgerond. Momenteel wordt verkend hoe de opgedane inzichten kunnen worden vertaald naar handelingsperspectieven en ondersteuning voor ondernemers bij het versterken van hun weerbaarheid tegen criminele inmenging. Daarnaast wordt verkend hoe de inzichten uit het project ook andere branches kunnen helpen bij het versterken van hun weerbaarheid tegen criminele inmenging.

Een van de dreigingen op de shortlist van de NRA ziet op corruptie door Nederlandse bedrijven in het buitenland. Ten behoeve van de aanpak van buitenlandse omkoping is het Ministerie van Buitenlandse Zaken in samenwerking met relevante stakeholders gestart met de herziening van de Brochure «Eerlijk zakendoen, zonder corruptie».[20] Daarnaast wordt ook een praktische handreiking inzake corruptiepreventie opgesteld. Het doel

---

[18] Stichting Gatekeeper registreert centraal welke kaartgebruikers en toegangspashouders toegang mogen hebben tot de hoog-risico-faciliteiten van de aangesloten deelnemers. Op basis van een melding kunnen passende maatregelen worden genomen, zoals het tijdelijk of permanent deactiveren van de toegangspas.

[19] Cumela (groen, grond, infra), GroentenFruit Huis, HISWA-RECRON (watersport en recreatie), Koninklijke Horeca Nederland en Vastgoed Nederland.

[20] Eerlijk zakendoen, zonder corruptie | Brochure | Rijksoverheid.nl

is om het bedrijfsleven beter te ondersteunen bij het voorkomen van corruptie door middel van gepaste zorgvuldigheid (*due diligence*) in de context van verantwoord ondernemen. De tools worden in 2026 gepubliceerd.

Spoor 4: Effectief strafrechtelijk interveniëren

> Het Openbaar Ministerie legde eerder dit jaar een strafbeschikking aan Fleurette Properties Ltd. op. Fleurette was jarenlang de in Nederland gevestigde topholding van een groep ondernemingen die actief was in mijnbouw en olie- en goudwinning. Om in de Democratische Republiek Congo bepaalde mijnlicenties te verkrijgen, heeft Fleurette buitenlandse ambtenaren omgekocht. Hiervoor moet Fleurette een boete van 25,8 miljoen euro betalen.[21]

Deze zaak, evenals de bij sporen 2 en 3 aangehaalde zaken, tonen aan dat effectief strafrechtelijk interveniëren op corruptie noodzakelijk is en al doorlopend plaatsvindt. De genoemde zaken zijn slechts een kleine greep uit het totaal aantal zaken, waarbij ook corruptie buiten de landsgrenzen van Nederland wordt aangepakt. Hoewel het beschikbare strafrechtelijk instrumentarium dus functioneert, mogen we niet verslappen en moeten we constant bezien of dit kan worden verbeterd. Het kabinet treft in dit kader diverse maatregelen.

Geplande acties:

Opsporingsinstanties signaleren toenemende activiteit van *corruptiebrokers* bij het plegen van corruptie. We maken de rol van deze *corruptiebrokers* verder inzichtelijk om hiertegen te kunnen optreden. Daarnaast implementeren we de EU Anti-Corruptierichtlijn en werken we in internationale anti-corruptiegremia doorlopend aan de transnationale aanpak van corruptie.

Toelichting:

De onderzoeken van het WODC en het SKC laten zien dat criminele inmenging steeds vaker wordt georganiseerd volgens een strategische, professionele aanpak. *Corruptiebrokers* fungeren als makelaars tussen criminele organisaties en gecorrumpeerde ambtenaren of medewerkers van interessante organisaties in de private sector. Een *corruptiebroker* die over meerdere gecorrumpeerde contacten beschikt kan, ook na arrestatie van één van deze contacten, criminelen en/of statelijke actoren blijven bedienen in hun behoeften. Om beter op dit fenomeen in te kunnen spelen, maakt de Minister van JenV samen met verschillende (strafrecht-)partners (waaronder de politie, FIOD, KMar, Rijksrecherche en het OM) de rol van corruptiebrokers verder inzichtelijk en streeft ernaar hier een passende (strafrechtelijke en preventieve) aanpak op uit te werken.

Op 21 april 2026 is in Brussel een overeenkomst bereikt over de richtlijn ter voorkoming en bestrijding van corruptie. De anti-corruptierichtlijn harmoniseert onder andere de strafbaarstelling van corruptie-gerelateerde delicten in Europa, stelt eisen aan minimale maximumstraffen en verjaringstermijnen, en verplicht het nemen van preventieve maatregelen. Op enkele onderdelen laat de richtlijn bepaalde keuzes aan de lidstaten zelf. Het lid Sneller heeft hier tijdens het commissiedebat Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit van 19 maart 2026

[21] Geldboete Fleurette Properties Ltd wegens omkoping in Congo | Openbaar Ministerie.

naar verwezen als de zogenaamde lidstaatopties. In opvolging van de toezegging aan het lid Sneller zal hier kort op worden ingegaan.[22]

Met name in de preventieve bepalingen van de richtlijn (artikelen 20–22) wordt veel ruimte gelaten aan de lidstaten om maatregelen te nemen die aansluiten op de specifieke omstandigheden van het betreffende land. Met de maatregelen en activiteiten die in onderhavige brief worden uitgewerkt geven we hier invulling aan. Over de overige maatregelen die Nederland neemt om corruptie onder (Rijks)ambtenaren, volksvertegenwoordigers en bewindspersonen te voorkomen is uw Kamer in december 2025 in het kader van het evaluatierapport van het VN Verdrag tegen corruptie uitgebreid geïnformeerd.[23] Hierin worden onder andere regels voor het voorkomen van belangenverstrengeling, vervolgfuncties en transparantie in de financiering van politieke partijen besproken.

Het overgrote deel van de strafrechtelijke bepalingen in de richtlijn is dwingend geformuleerd. Ook in de strafrechtelijke bepalingen wordt echter op sommige plekken ruimte aan de lidstaten gelaten om een eigen invulling te kiezen. Zo is het strafbaar stellen van wederrechtelijke toe-eigening in de private sector (artikel 5) optioneel; in Nederland is dit reeds strafbaar. Daarnaast stelt de richtlijn verplicht dat bij een veroordeling zowel verzachtende als verzwarende omstandigheden in acht genomen moeten kunnen worden. Welke omstandigheden als zodanig kunnen worden beschouwd, is aan de lidstaten (artikelen 15 en 16). In Nederland heeft een rechter de mogelijkheid om in concrete gevallen alle in diens ogen relevante omstandigheden mee te nemen bij het bepalen van de straf. Alle in de richtlijn genoemde omstandigheden kunnen dus reeds worden meegewogen.

De implementatietermijn van de richtlijn betreft 24 maanden en is aangevangen per 1 juni 2026. Dit betekent dat de richtlijn per 1 juni 2028 moet zijn geïmplementeerd. Uw kamer zal gedurende het implementatietraject over de voortgang worden geïnformeerd.

Nederland werkt ook via andere internationale gremia aan de transnationale aanpak van corruptie. Een belangrijke partner is de Anti-omkopingswerkgroep van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (hierna: de Werkgroep). In 2020 heeft de Werkgroep in het kader van haar vierde evaluatieronde de Nederlandse aanpak van buitenlandse omkoping geëvalueerd en diverse aanbevelingen gedaan om de opsporing en vervolging van dit delict te verbeteren.[24] In maart 2026 heeft Nederland een update gegeven aan de Werkgroep over de opvolging van de aan haar gedane aanbevelingen.[25]

Hierbij is onder andere gesproken over de omgang met verschoningsgerechtigd materiaal en de in 2025 in werking getreden «Aanwijzing Zelfmelden, medewerking en zelfonderzoek» van het Openbaar Ministerie, die onder meer tot doel heeft (signalen van) o.a. buitenlandse omkoping vroegtijdig te onderkennen[26]. De Werkgroep heeft de voortgang van Nederland als toereikend beoordeeld en daarmee de vierde evaluatieronde voor Nederland afgerond.

---

[22] Toezegging TZ202603-176 is hiermee afgedaan.
[23] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 VII/VI, nr. 16
[24] Kamerstukken II, 2020-2021, 29 911, nr. 294.
[25] Eerdere updates over de opvolging van aanbevelingen door de OESO zijn gedaan via Kamerstukken II, 2021-2022, 29 911, nr. 354; Kamerstukken II, 2022-2023, 29 911, nr. 382; Kamerstukken II, 2023-2024, 29 911, nr. 431.
[26] Aanwijzing zelfmelden, medewerking en zelfonderzoek (2024A007).

Tot slot

Met deze aangescherpte aanpak zetten we dezelfde vier sporen door, maar richten we onze pijlen – op basis van de NRA en de themastudie – met extra scherpte en prioriteit op de hoogste risico's en de grootste weerbaarheidswinst.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
P.E. Heerma